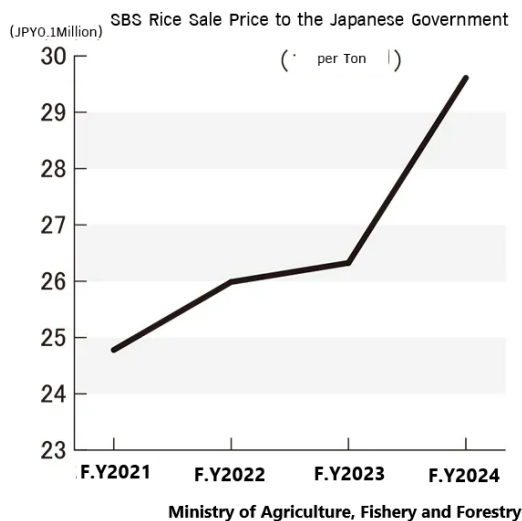


## ความต้องการข้าวต่างประเทศทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ความต้องการข้าวนำเข้าจากต่างประเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากการขาดแคลนข้าวในประเทศ ญี่ปุ่นและการเพิ่มขึ้นของราคาข้าว ในปัจจุบันญี่ปุ่นนำเข้าข้าวต่างประเทศในรูปแบบข้าวเปลือกตามโควตา Minimum Access (MA) จำนวน 770,000 ตันต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปหรือสำหรับความช่วยเหลือระหว่างประเทศ ในจำนวนนี้มีโควตาสำหรับการบริโภคหลักอยู่ที่ 100,000 ตัน ในรูปแบบข้าว SBS ซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมาก



ในการประมูลข้าว SBS ครั้งแรกของปีงบประมาณ 2567 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2567 มีการยื่นขอซื้อสูงถึง 75,732 ตัน จากโควตา 25,000 ตัน ซึ่งแสดงถึงอัตราการแข่งขันที่มากกว่าปกติถึงสามเท่า หากเทียบกับการประมูลครั้งแรกของปีงบประมาณ 2566 ที่มีอัตราการแข่งขันเพียง 1.1 เท่า ความต้องการข้าวที่สูงขึ้นส่งผลให้ราคาขายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นจาก 263,245 เยนต่อตัน (ไม่รวมภาษี) ในปีก่อน (2565) เป็น 328,690 เยน (เพิ่มขึ้น 12%)

ดัชนีความนิยม (Popularity Index) ของผู้ประกอบการธุรกิจค้าข้าวคือค่า Markup หรือจำนวนเงินที่บวกเข้ากับต้นทุนเพื่อให้ได้ราคาขาย ซึ่งเป็นส่วนต่างระหว่างราคาที่รัฐบาลซื้อข้าวจากผู้ส่งออกในต่างประเทศกับราคาที่ขายให้กับผู้นำเข้าในประเทศ ค่าเฉลี่ยของ Markup อยู่ที่ประมาณ 160 เยนต่อกิโลกรัม ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมากจากเดิมค่าเฉลี่ยที่เคยอยู่ที่ประมาณ 61 เยนในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

เมื่อพิจารณาตามรายประเทศ ข้าวเมล็ดกลางที่นำเข้ามาทดแทนข้าวในประเทศ ข้าวสหรัฐมีราคาสูงขึ้นจากปีก่อน 63,834 เยน เป็น 294,205 เยนต่อตัน ส่วนข้าวออสเตรเลียอยู่ที่ 285,201 เยน ซึ่งเป็นผลมาจากการนำเข้าข้าวต่างประเทศมาใช้ผสมกับข้าวในประเทศในอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ข้าวเมล็ดยาวจากไทยที่นิยมใช้ในร้านอาหารไทยและเวียดนามมีความต้องการสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาขายของข้าวไทยพุ่งขึ้นเป็น 337,866 เยน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความนิยมและการเพิ่มขึ้นของราคาข้าวสหรัฐและออสเตรเลีย

นายโยโกตะ ประธานบริษัท Thai Oriental Trading เป็นผู้ประกอบการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไทยและเวียดนามรายใหญ่ กล่าวว่าภาพรวมส่วนใหญ่ของผู้ค้าปลีกปริมาณการขายข้าวหอมมะลิจากไทยเพิ่มขึ้นจากประมาณ 40 ตันต่อเดือน เป็น 50 ตันในเดือนสิงหาคม เขายังให้ความเห็นอีกว่าร้านอาหารไทยและเวียดนามบางแห่งที่เคยใช้ข้าวญี่ปุ่นผสมกับข้าวไทย อาจหันมาใช้ข้าวไทยทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ อาทิเช่น

นโยบายภาครัฐ  เศรษฐกิจการลงทุน  แนวโน้มการตลาด  รายงานสินค้าและบริการ  อื่น ๆ

Call Center 1169  
www.ditp.go.th  
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ  
563 ถนนนพบุรี ตำบลบางกระสอ  
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี  
11000

Office of Commercial Affairs,  
Royal Thai Embassy, Tokyo JAPAN  
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ  
ณ กรุงโตเกียว

TEL : +81-3-3221-9482  
FAX : +81-3-3221-9484  
E-Mail : thaitctokyo@thaitrade.jp  
Website : www.thaitrade.jp

บริษัท Kitoku Shinryo ซึ่งเป็นสมาชิกในระบบประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS ชี้ว่า ราคาข้าวต่างประเทศได้รับผลกระทบจากราคาข้าวในประเทศ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ แม้ว่าราคาข้าวในประเทศอาจลดลงเนื่องจากความต้องการที่ลดลง แต่ข้าวนำเข้าจากต่างประเทศมีความยืดหยุ่นทางราคาที่ต่ำ ยังคงมีโอกาที่จะรักษาระดับราคาสูงเอาไว้

ทั้งนี้ การประมูลข้าว SBS เป็นลักษณะพิเศษที่ต้องมีการยื่นข้อเสนอจากผู้ผลิตข้าวในต่างประเทศ ตัวแทนผู้นำเข้าและผู้จัดจำหน่ายในประเทศร่วมกันในรูปแบบสัญญาซื้อขายพร้อมกัน การประมูลจะจัดขึ้นประมาณ 4 ครั้งต่อปี โดยจะเริ่มในรอบแรกในเดือนกันยายนซึ่งตรงกับกรเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่ของสหรัฐอเมริกา

#### **บทวิเคราะห์ (ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย)**

อากาศร้อนจัดในปี 2566 และ 2567 ส่งผลให้ราคาข้าวญี่ปุ่นพุ่งสูงขึ้น จากความคิดเห็นของบริษัทค้าปลีกต่างๆ พบว่ามีความต้องการข้าวไทยได้เพิ่มขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน แม้ว่าราคาข้าวญี่ปุ่นที่เพิ่มสูงขึ้นจะสร้างโอกาสให้ข้าวไทยขยายตลาด แต่การแข่งขันในการประมูลของกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นกลับทำให้ราคาข้าวนำเข้าสูงขึ้นมาก จากการสัมภาษณ์ผู้นำเข้าข้าวไทยพบว่าต้นทุนในการขนส่งและต้นทุนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นยังไม่ได้สะท้อนในราคาขายปลีกของสินค้าข้าว นอกจากนี้ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปรับขึ้นราคาข้าวในอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

---

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

อ้างอิงจาก

หนังสือพิมพ์ The Japan Food Journal ฉบับวันที่ 25 กันยายน 2567